

Klinička praksa studenata medicine

Prof. dr Petar Bulat
Medicinski fakultet univerziteta u Beogradu

Sadržaj

- Istorijat
- Klinička praksa studenata medicine
- Problemi
- Kako dalje

Istorijat

- Od samog početka, edukacija iz oblasti medicinskih nauka je zasnovana na praksi, učenju na slučajevima.
- Sa razvojem medicinske nauke kao i saznanja o fiziologiji čoveka i patofiziologiji, u edukaciju se uvodi sve više teorija, tako da ona trenutno dominira.
- Iako je u okviru studija sve više teorije, praktičnom radu se pridaje poseban značaj. Studenti medicine susreću se sa kliničkim radom još u prvoj godini u OKP1 i PP a pravi kontakt ostvaruju u trećoj godini u okviru kliničke propedevtike.

Istorijat

- Tradicionalno, studenti medicine su po završenom medicinskom fakultetu obavljali staž u trajanju 12 meseci.
- Usklađivanjem sa EU direktivom o prepoznavanju profesionalnih kvalifikacija (Direktiva 2005/36/EC dopunjena 2013 (Direktiva 2013/55/EU)) medicinski fakulteti u Srbiji su prešli na šestogodišnji režim studija koji uključuje 6 meseci kliničke prakse.

Klinička praksa studenata medicine

- XII semestar
 - Hirurgija 90 časova + 2 dežurstva (24 h)
 - Interna medicina 90 časova + 1 dežurstvo
 - Pedijatrija 90 časova + 1 dežurstvo
 - Ginekologija i akušerstvo 60 časova + 2 dežurstva
 - Opšta medicina 105 časova + 1 dežurstvo

Ishodi učenja klinička praksa

- Dosta dobro definisane kompetencije
- Nedovoljno usklađena terminologija između medicinskih grana
- Postoji minimalno preklapanje u kompetencijama
- Mehanizam kontrole kompetencija?

OPŠTA MEDICINA U OKVIRU KLINIČKOG STAŽA	STEPEN VESTINA	SAVLADAVANJA VESTINA	Potpis i pečat mentora			
			1	2	3	4
Zapisivanje u karton i vodenje kartona		X				
Razgovor sa bolesnikom		X				
Vodenje telefonskih razgovora (bolesnik, rodbina)	X					
Razgovor sa duševno obolelim	X					
Fizikalni pregled odraslog	X					
Fizikalni pregled deteta	X					
Fizikalni pregled starijih ljudi		X				
Upućivanje na dodatna ispitivanja		X				
Tumačenje nalaza dodatnih ispitivanja		X				
Postavljanje dijagnoza		X				
Akutno suženje svesti i pokušaj samoubistva	X	X				
Ocena uživanja alkohola i zloupotreba droga	X	X				
Ocena delovanja porodice	X	X				
Vodenje bolesnika sa hroničnom bolestu	X	X				
Pisanje recepta	X	X				
Kućne posete	X					
Umirujući bolesnik	X					
Posmrtni pregled (pregled okoline pokojnika)	X					
Bolesnik sa rakom	X					
CVI u kući	X					
Aplikacija injekcije na terenu (s.c., i.m., i.v.)	X					
Kateterizacija mokraće bešike kod žena i muškaraca na terenu	X					
Ispiranje služnih kanala	X					
Bolesnik sa kaniilom	X	X				
Bolesnik sa stomom	X	X				
Vakcinacija		X				
Aplikacija lekova pumpicom		X				
Propisivanje tehničkih pomagala	X					
Vodenje bolovanja	X					
Pripremanje predloga za ZK i/ili IK	X	X				
Savetovanje o vodenju zdravog života		X				
Saradnja sa zdravstvenim i društvenim ustanovama	X	X				

Provera znanja
 Vesti koje student do kraja studija mora da ovlađa su sledeće:
 1= ima teorijsko znanje o vesti
 2= ima teorijsko znanje o vesti i već video izvođenje vesti
 3= ima teorijsko znanje o vesti, i izvedi pod nadzorom mentora
 4= ima teorijsko znanje o vesti i rutinski je praktično izvodi

Problemi

- Studenti tokom XII semestra fokusirani na polaganje ispita iz XI semestra.
- Ambivalentnost prema kliničkoj praksi
 - Uobičajena primedba studenata je da nisu imali dovoljno praktičnog rada
 - Dostupne mogućnosti (letnja i klinička praksa) se nedovoljno koriste
- Nedovoljna motivacija mentora i studenata

Problemi

- Najveći broj mentora angažovanih u kliničkom stažu nije zaposlen na Medicinskim fakultetima i zbog toga su nedovoljno motivisani za nadzor nad praktičnim radom a i mogućnosti fakulteta za nadzor nad njihovim radom su ograničene.
- Takođe, postoji problem „Ne zameranja“, odnosno izbegavanja negativnih ocena rada studenata tokom prakse.

Kako dalje

- Uspostaviti čvrstu strukturu kliničke prakse, koja bi onemogućavala „poklanjanje potpisa“.
- Razvoj softverske platforme za nadzor nad kliničkom praksom.
- Neophodno je precizno definisati standarde kompetencije lekara na nacionalnom nivou.
- Osavremenjavanje državnog ispita za lekare zasnovanog na nacionalnim standardima.